

ВОРОВСЬКИЙ Вацлав Вацлавович (псевд.: П. Орловський, Шварц, Жозефіна, Фавн; 15(27). 10. 1871, Москва — 10. 05. 1923, Лозанна, Швейцарія; похов. у Москві на Красній площі) — радянський партійний діяч, публіцист, літературний критик, дипломат. Навч. у Моск. вищому тех. училищі (1891–97). У 1897 за рев. діяльність арешт. і після 2-х р. перебування в тюрмі висланий до В'ятської губ. Емігрував 1902 за кордон, де зблизився з В. Леніним, співпрацював у г. «Искра», редагував ін. більшов. видання. 1907–12 жив у Одесі, друкував у місц. газетах статті, фейлетони, памфлети, відіграв вагому роль у створенні більшов. організацій у Пд. Україні. Від 1915 жив за кордоном. Після Лютн. революції 1917 очолював Закордонне бюро ЦК РСДРП(б) у Стокгольмі; від листопада 1917 — посол у скандинав. країнах; 1919–20 — керівник Держвидаву РРФСР; від 1921 — політ. представник у Італії. Був ген. секр. рад. делегацій на Генуез. (1922) та Лозанн. (1922–23) між-нар. конференціях. Убитий білогвардійцем М. Конрадів. Тематика публіцистики В. різноманітна: питання парт.

стратегії і тактики, викриття політики царизму й антинародності бурж. інтелігенції. Як літ. критик обстоював реалізм у літературі (статті про А. Чехова, О. Купріна, І. Буніна), ставлячи на перше місце творчість М. Горького; виступав проти декадентства й літ. модернізму часів реакції («Про буржуазність модерністів», «У ніч після битви», обидві — 1908). Цінував і пропагував укр. демократ. культуру. В ст. «Пам'яті Т. Г. Шевченка» (одес. г. «Наше слово», 1910, 26 лютого) з великою повагою писав про творчість і громадян. подвиг укр. поета.

Основні твори

Сочинения. Т. 1–3. Москва, 1931–33; Літературно-критичні статті. К., 1957; Фельетони. Москва, 1960; Литературная критика. Москва, 1971; Эстетика. Литература. Искусство. Москва, 1975; Статьи о русской литературе. Москва, 1986.

Рекомендована література

1. Семеновский О. В. Воровский в Одессе. О., 1962;
2. Морозова Э. Ф. В. В. Воровский. Семинарий. Х., 1964;
3. Пияшев М. Ф. В. В. Воровський і держава: (До 100-річчя від дня народж.) // УІЖ. 1971. № 10;
4. Слободянюк Р. Д. Воровський-публіцист. К., 1975;
5. Крамов И. Н. В. В. Воровский // Лит. портреты. Москва, 1976;
6. Черноуцан И. С. Эстетика и литературная критика Воровского. Москва, 1981;
7. Кукуленко П. Перший дипломат республіки // ЛіС. 1987. № 8;
8. Драгунов Г. П. Новые факты о гибели В. В. Воровского // Междунар. жизнь. 1989. № 4.

Є. Ф. Морозова

Бібліографічний опис:

Воровський Вацлав Вацлавович / Є. Ф. Морозова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29757>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).